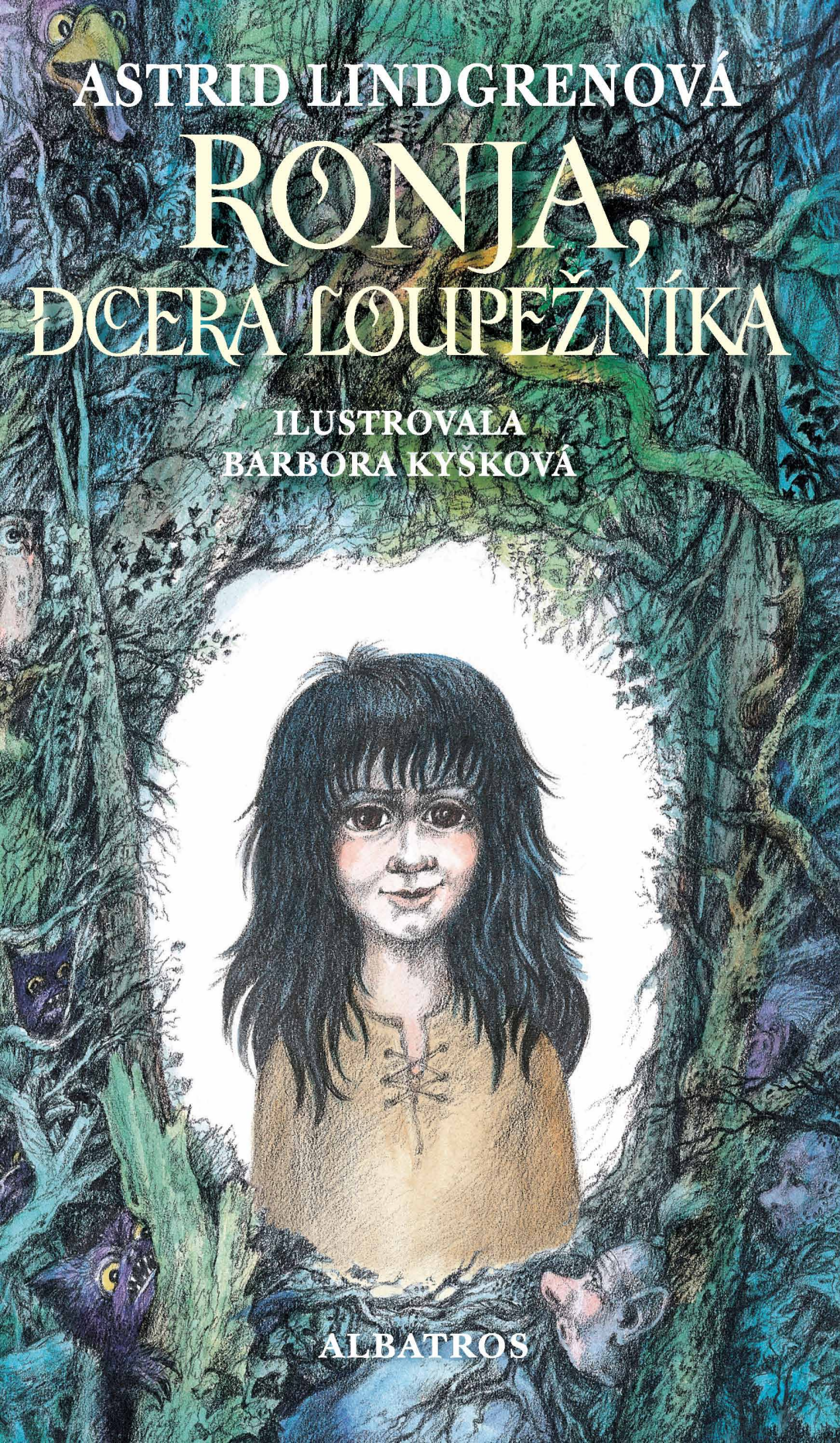

ASTRID LINDGRENOVÁ

RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA

ILUSTROVALA
BARBORA KYŠKOVÁ

ALBATROS

ALBATROS

Astrid Lindgrenová
RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA

ASTRID LINDGREN OVÁ

RONJA, DCERA LOUPEŽNÍKA

Ilustrovala Barbora Kyšková

Albatros

Přeložila Olga Kühnelová

Ronja Rövardotter

© Saltkråkan AB/Astrid Lindgren, 1981

All foreign rights shall be handled by Saltkråkan AB, SE-181 10 Lidingö, Sweden,
e-mail: info@saltkrakan.se

For further information about Astrid Lindgren's works see www.astridlindgren.com

Translation © Olga Kühnelová, 2007

Illustrations © Barbora Kyšková, 2007

ISBN 978-80-00-03277-1

1 | Ronja se narodila té noci, kdy nad horami řádila bouře. A byla to taková bouře, že všechna zvíř z Mattisova lesa vystrašeně zalezla do svých doupat a skrýší, jenom ty kruté, divé větrnice z ní měly opravdovou radost a křičely a povykovaly, když létaly kolem loupežnického hradu na Mattisově hoře. Lovisu, která se uvnitř chystala k porodu, to tak rušilo, že řekla Mattisovi:

„Odežen ty hrozné větrnice, ať je tu ticho, jinak neslyším, co zpívám!“

Lovisa si totiž zpívala, když na svět přicházelo dítě. Půjde to lehčeji, tvrdila, a dítě bude mít veselejší náuru, když přijde na svět při písničce.

Mattis popadl kuši a střílnou vystřelil několik šípů.

„Už ať jste pryč, divé větrnice,“ křikl. „Dneska v noci se mi narodí dítě. Copak to nechápete, vy čarodějnice?“

„Dneska v noci se mu narodí dítě, hohó,“ vřískaly větrnice, „dítě bouře, to bude určitě mrňavé a ošklivé, hohó!“

Mattis vystřelil ještě jednou, přímo do hejna. Jen se mu vysmály a se zlobným jekem uletěly.

Lovisa ležela, zpívala a na svět se dralo děťátko, Mattis odháněl větrnice, jak nejlíp uměl, a jeho loupežníci zatím seděli dole ve velké kamenné síni u ohně, jedli, pili a řádili stejně jako větrnice. Nějak si těch dvanáct loupežníků muselo ukrátit dlouhou chvíli, když napjatě čekali, jak to ve věžní komůrce dopadne. Vždyť za celý jejich loupežnický život se na Mattisově hradě ještě žádné dítě nenarodilo.

Největší napětí prožíval Plešek.

„Jak dlouho to bude tomu loupežníkovi ještě trvat,“ řekl. „Jsem už starý a slabý a loupežnického života mám namále. A tak bych, ještě než umřu, rád uviděl nového loupežnického náčelníka.“

Jen to dořekl, rozlétly se dveře a dovnitř vpadl Mattis, ra-

dostí celý pryč. S jásotem běhal a skákal po celé síni a hlaholil jako bez rozumu:

„Narodilo se mi dítě! Slyšíte? Narodilo se mi dítě!“

„A copak to je?“ zeptal se Plešek ze svého kouta zvědavě.

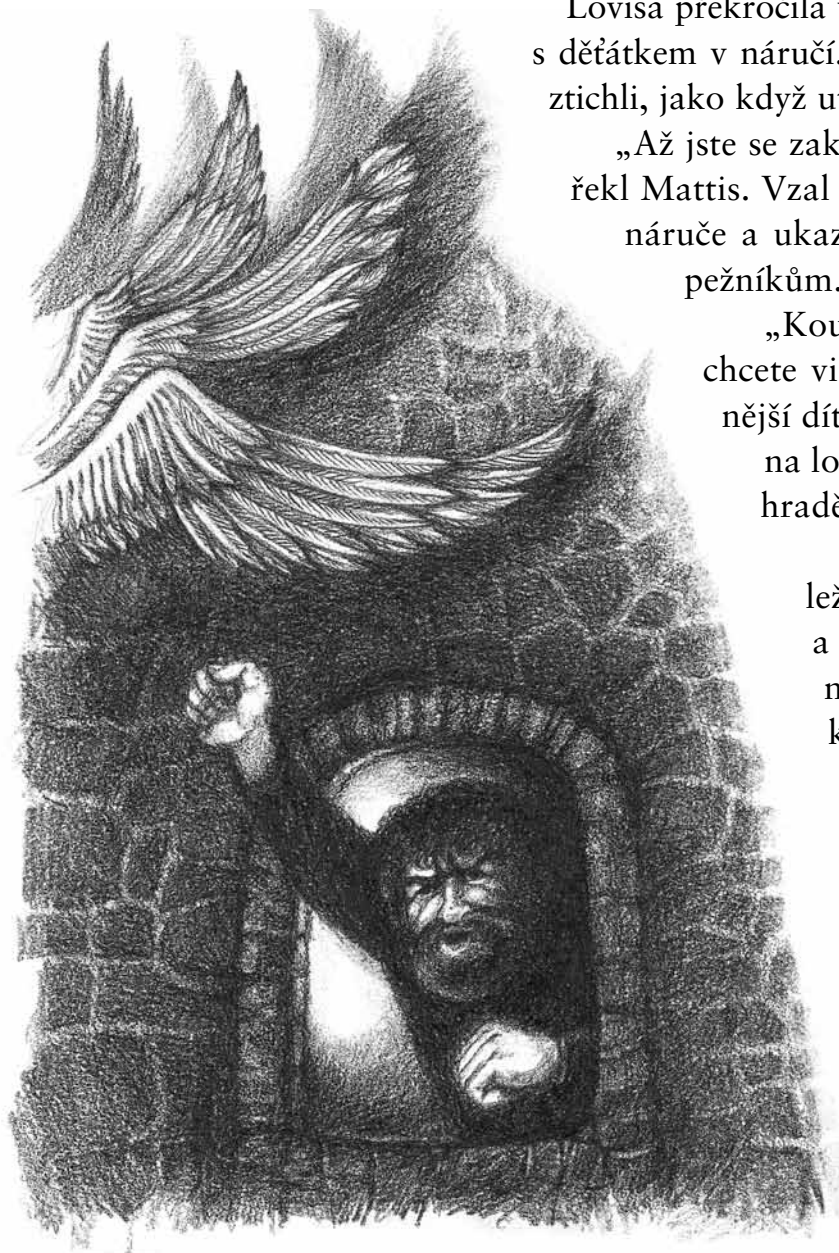
„Je to dcera – loupežnice, radost a potěšení!“ vykřikoval Mattis. „A tady ji máme, tu naši loupežnickou dcerku!“

Lovisa překročila vysoký práh s děťátkem v náručí. Loupežníci ztichli, jako když utne.

„Až jste se zakuckali, co,“ řekl Mattis. Vzal holčičku do náruče a ukazoval ji loupežníkům.

„Koukejte, jestli chcete vidět nejkrásnější dítě, co se kdy na loupežnickém hradě narodilo!“

Dcerka mu ležela na ruce a dívala se na něho doširoka otevřenýma očima.

„Je vidět, že ta holka už něčemu rozumí,“ poznamenal Mattis.

„Jak se bude jmenovat?“ zajímal se Plešek.

„Ronja,“ řekla Lovisa. „Tak jsem se rozhodla už dávno.“

„A co kdyby to byl kluk?“ namítl Plešek.

Lovisa se na něj klidně a přísně podívala.

„Když jsem se jednou rozhodla, že se moje dítě bude jmenovat Ronja, tak to BUDE Ronja!“

Pak se obrátila k Mattisovi.

„Nemám si ji už vzít?“

Ale Mattis dcerku ještě nechtěl dát z ruky. Stál a díval se s obdivem na její jasné oči, malou pusinku, bezbranné ručičky, a samou láskou se až trásl. Vtom se ozvala hromová rána, jakou v Mattisově lese ještě neslyšeli. Byla to taková rána, že i loupežníci zbledli a Pleška to povalilo na zem, jak byl slabý. Ronja slaboučce zaplakala, a to polekalo Mattise víc než hromová rána.

„Holčička mi pláče,“ křičel. „Co mám dělat, co mám dělat?“

Ale Lovisa stála klidně. Vzala od něho dítě, přiložila si je k prsu a bylo po pláči.

„To byla ale rána,“ řekl Plešek, když se trochu vzpamatoval.

„Vsadil bych se, že někde uhodilo.“

A že opravdu uhodilo a pořádně, o tom se přesvědčili, když přišlo ráno. Prastarý Mattisův hrad na samém vrcholku Mattisovy hory se roztrhl vejpůl. Od nejvyššího cimbuří po nejhlubší sklepení zela teď v hradě velká průrva.

„Ronjo, tvůj život začíná opravdu velkolepě,“ poznamenala Lovisa, když s holčičkou v náruči stála nad zborcenou zdí a dívala se na tu zkázu. Mattis zuřil jako divá zvěř. Jak se něco takového mohlo stát starému hradu jeho otců? Mattis ale nikdy dlouho nezuřil, vždycky si dokázal najít nějakou útěchu.

„No, aspoň se nebudeme muset starat o tolik chodeb, sklepení a všelijaké haraburdí. Teď už v Mattisově hradě aspoň nikdo nebude bloudit. Jen si vzpomeňte, jak tu Plešek bloudil čtyři dny, než našel cestu zpátky!“

O tom Plešek nerad slyšel. Copak za to mohl, že to tak špatně dopadlo? Chtěl se jen přesvědčit, jak velký, jak obrovský Mattisův hrad vlastně je. A zjistil, že je tak velký, až se v něm dá zabloudit. Než konečně našel cestu zpátky do velké kamenné síně, byl chudák polomrtvý strachy. Loupežníci našťestí hláholili a hulákali tak, že je bylo slyšet široko daleko. Jinak by byl netrefil nikdy.

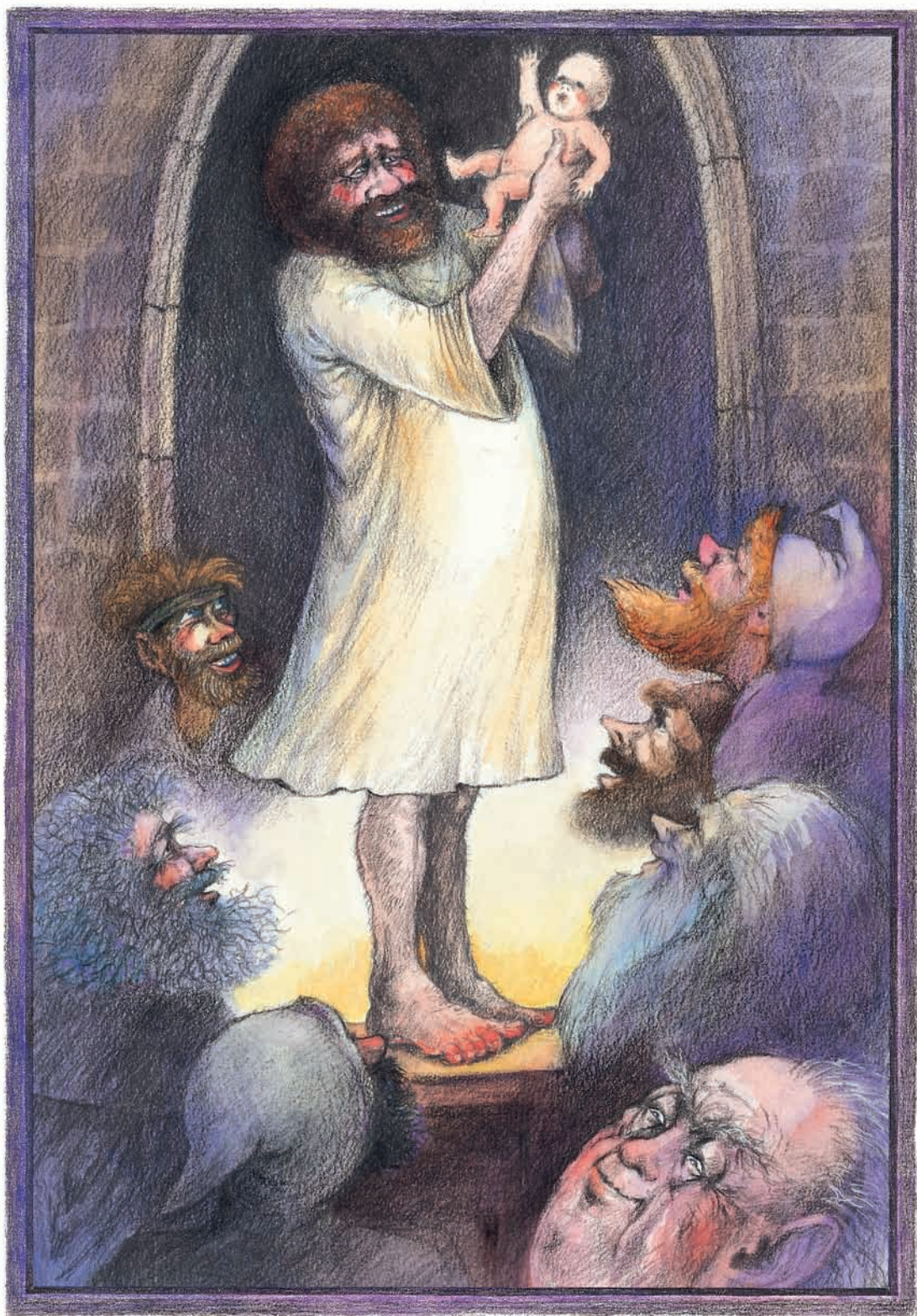
„Celý hrad jsme stejně nikdy neužívali,“ pokračoval Mattis. „A budeme dál bydlet v síních, v komorách a ve věži, kde jsme odjakživa bydleli. Rozčiluje mě jedině to, že jsme přišli o záchod. Hrom do toho uhoď, ten je teď na druhé straně. Chudák, kdo to nevydrží, než postavíme nový.“

To se ale zařídilo brzy a život v Mattisově hradě plynul jako dřív. Jen s tím rozdílem, že teď tam byla holčička, která, jak se Lovise zdálo, pobláznila Mattise i jeho kumpány. Ne že by jim bylo na škodu víc ohleduplnosti a jemnějších způsobů, ale všechno má své meze. Vypadalo povážlivě, když se dvanáct loupežníků a jeden náčelník dětinsky zubili a šklebili jenom proto, že se jedno mrně právě naučilo lézt po kamenné síni, jako by do té doby nikdo na světě neviděl větší zázrak. Ronja lezla neobyčejně rychle, protože přišla na to, jak se odrážet levou nohou, a loupežníkům to připadalo neodolatelné. Ale když se to vezme kolem a kolem, lézt se naučí většina dětí, říkala Lovisa. Není třeba, aby kvůli tomu jejich otcové bůhvíjak jásali a zapomínali pro to na všechno ostatní, a dokonce zanedbávali svou práci.

„Má snad Borka převzít loupežnické řemeslo i tady, v Mattisově lese?“ ptala se ostře Lovisa, když loupežníci s Mattisem v čele vpadli domů jako bouře jenom proto, aby se podívali, jak Ronja papá svou kaši, než ji Lovisa uloží do zavěšené kolébky.

Ale Mattis tyhle řeči neposlouchal.

„Ronjo moje, holubičko moje malá,“ vykřikoval, když se k němu Ronja hnala jako šipka přes celou síň, odrážejíc se levou nohou, sotva vstoupil do dveří. A pak seděl se svou malou

holubičkou na klíně a krmil ji kaší, zatímco dvanáct jeho loupežníků přihlíželo.

„Děťátko moje, v těchhle malinkatých ručičkách už držíš moje loupežnické srdce,“ řekl. „Sám nevím proč, ale je to tak.“

„Můžu si ji chvilku pochovat?“ žadonil Plešek a Mattis mu položil Ronju do náruče, jako by to bylo zlaté vejce.

„Tady máš toho náčelníka lupičů, o kterém jsi pořád mluvil. A nepusť ji na zem, nebo je s tebou ámen.“

Ale Plešek se na Ronju jen usmíval bezzubými ústy.

„Skoro nic to neváží,“ řekl udiveně a několikrát ji zvedl do výšky.

To Mattise rozzlobilo a děcko mu vytrhl.

„A co jsi čekal, troubo? Obrovského, tlustého náčelníka lupičů s pupkem a bradkou, ne?“

Tak loupežníci poznali, že si k téhle holčičce nemohou dovolit žádné poznámky, jestli chtějí, aby byl Mattis v dobré míře. Když se rozzlobil, nebyla s ním žádná legrace. A tak hned jeden přes druhého začali vychvalovat a opěvovat novorozeňátko. Vyprázdnili také k jeho poctě mnoho džbánek piva a Mattis se rozveselil. Usadil se mezi ně na čestné místo a znovu a znovu předváděl své podivuhodné dítě.

„Až se to Borka dozví, pukne vzteky,“ řekl Mattis. „Ať si pěkně dřepí v tom svém pelechu lotrovském a skřípe zubama závistí, hromy a blesky, to bude skřípění, že si všechny větrnice a šedivíci z Borkova lesa budou muset zacpat uši, za to vám ručím!“

Plešek spokojeně přikývl a zachichotal se:

„To se ví, Borka pukne vzteky. Protože teďka bude Mattisův rod žít dál, kdežto s Borkovým to jde do horoucích pekel.“

„Jo,“ řekl Mattis, „rovnou do pekel, u všech ďasů! Co já vím, tak se Borka na žádného potomka nezmohl a asi už nezmůže!“ Miska s kaší stála vzadu na plotně a Mattisovy loupežnické tlapy byly trochu nemotorné, takže se mnoho kaše rozlilo po zemi, navíc Ronja každou chvíli drcla do lžičky a kaše vystříkla

Mattisovi do obličeje. Poprvé se loupežníci tak rozchechtali, až se Ronja dala do pláče, ale brzy přišla na to, že udělala něco veselého, a tak to s radostí opakovala. Z toho ovšem větší zába-vu měli loupežníci než Mattis. I když jinak se Mattisovi zdálo všechno, co Ronja vyváděla, neobyčejné, jako by tu něco takového ještě jakživo nebylo.

Dokonce i Lovisa se musela smát, když viděla, jak sedí s dcerkou na klíně a kaší ve vlasech.

„Drahý Mattisi, nikdo by nevěřil, že jsi nejmocnější loupežník všech hor a lesů! Kdyby tě teď viděl Borka, smíchy by se potrhal!“

„To bych ho brzy odnaučil,“ řekl Mattis klidně.

Borka byl arcinepřítel. Zrovna jako Borkův otec a děd byli arcinepřátelé Mattisova otce a děda. Oba rody si ležely ve vlasech vlastně už od nepaměti. Odjakživa provozovaly loupežnické řemeslo, vždycky byly postrachem pro počestné lidi, kteří museli projíždět se svými koňmi, vozy a fůrami hlubokým lesem.

„Pánbůh pomáhej tomu, kdo musí Loupežnickou stezkou,“ říkali lidé a mysleli tím úzký horský průsmyk mezi Borkovým a Mattisovým lesem. Tam loupežníci vždycky číhali a bylo jedno, jestli to byli Borkové nebo Mattisové. Pro oloupené to vyšlo nastejno. Ovšem pro Mattise a Borku to byl velký rozdíl. Bojovali o svou kořist na život a na smrt a vesele se přepadali navzájem, když Loupežnickou stezkou neprojíždělo dost povozů.

O tom všem Ronja nic nevěděla, byla příliš malá. Nechápala, že její otec je obávaný náčelník loupežníků. Pro ni to byl prostě vousatý hodný Mattis, který zpíval, smál se a krmil ji kaší, a toho měla ráda.

Rostla každým dnem a pomalu začala objevovat okolní svět. Dlouho si myslela, že kamenná síň je celý svět. Tam se jí líbilo, tam sedávala v bezpečí pod ohromným dlouhým stolem a hrála si se šíškami a kamínky, které jí Mattis nasbíral. Kamenná síň měla pro takové dítě velký půvab. Bylo tu veselo a dalo se tu přiučit spoustě věcí. Ronje se líbilo, když loupežníci večer zpívali u ohně.

Sedávala tiše pod stolem a poslouchala, až uměla všechny loupežnické písničky. Potom zanotovala jasným hlasem a Mattis byl u vytržení, jak krásně jeho jedinečné dítě zpívá. I tancovat se naučila. Když se loupežníci pořádně rozdováděli, tančili a skákali kolem dokola jako blázni, a Ronja si brzy všimla, jak se to dělá. A tak tančila a skákala jako loupežníci a Mattis z toho měl velkou radost. A když se pak loupežníci nahnuli ke stolu, aby se svlažili pivem, opěvoval svou dceru.

„Je krásná jako malá víla, to musíte uznat! Zrovna tak jemná, zrovna tak tmavooká a zrovna tak černovlasá. V životě jste tak hezké dítě neviděli, to musíte uznat!“

A loupežníci pokyvovali hlavou a souhlasili. Ronja sedávala dál pod stolem se svými šiškami a kamínky, a když pozorovala nohy loupežníků v huňatých kožešinách, představovala si, že to jsou divoké kozy. Dívala se na ně v chlívků, když je Lovisa dojila.

Sotva však viděla během svého krátkého života víc. A o tom, co bylo kolem hradu, nevěděla nic. Jednoho krásného dne však Mattis pochopil – ačkoliv se mu to moc nelíbilo – že už přišel čas.

„Loviso,“ řekl ženě. „Holka se musí naučit žít v Mattisově lese. Pusť ji ven!“

„Tak vida, konečně jsi na to přišel,“ poznamenala Lovisa. „Kdyby bylo po mém, stalo by se to už dávno.“

A tak Ronja mohla běhat, kam se jí zachtělo. Ale nejdřív ji musel Mattis poučit.

„Dej si pozor na divé větrnice, trpaslíky šedivíky a Borkovy loupežníky,“ řekl.

„A jak poznám, kdo je divá větrnice, kdo trpaslík šedivík a kdo Borkův loupežník?“ zeptala se Ronja.

„To uvidíš,“ utrousil Mattis.

„No dobře,“ řekla Ronja.

„A dej si pozor, ať v lese nezabloudíš,“ pokračoval Mattis.

„A co mám dělat, když v lese zabloudím?“ zeptala se Ronja.

„Musíš najít správnou cestu,“ odpověděl Mattis.

„No dobře,“ řekla Ronja.

„A dej pozor, ať nespadneš do řeky,“ poučoval ji Mattis.

„A co mám dělat, když spadnu do řeky?“ zeptala se Ronja.

„Plavat,“ řekl Mattis.

„No dobře,“ souhlasila Ronja.

„A dej pozor, ať nespadneš do Pekelné tlamy,“ pokračoval Mattis. Měl na mysli průrvu, která půlila Mattisův hrad.

„A co mám dělat, když spadnu do Pekelné tlamy?“ zeptala se Ronja.

„To už nemusíš dělat nic,“ řekl Mattis a pak zařval, div se mu prsa neroztrhla.

„No dobře,“ pípla Ronja, když Mattis přestal řvát.

„Já tedy do Pekelné tlamy padat nebudu. Ještě něco?“

„Jo,“ řekl Mattis. „Ale to ostatní poznáš sama. A teď už jdi!“

A tak Ronja šla. Brzy poznala, jak byla hloupá, když si myslela, že kamenná síň je celý svět. Ani ohromný Mattisův hrad nebyl celý svět. Ani ohromná Mattisova hora nebyla celý svět. Svět byl mnohem větší. Svět byl takový, až člověk ztrácel dech. Samozřejmě slyšela, jak si Mattis s Lovisou povídají o životě kolem hradu. Třeba o řece si povídali. Ale teprve když viděla, jak se prudce valí pod Mattisovou horou, pochopila, co to řeka je. I o lese mluvili. Ale teprve když viděla, jak je tmavý a jak šumí stromy, pochopila, co je les, a tiše se zasmála, jenom tak, z radosti, že řeky a lesy prostě jsou. Jak by to nebylo k smíchu! Nechtěla věřit, že jsou tak velké stromy a že je tolik vody!

Šla stezkou přímo do divokého lesa, až přišla k tůňce. Dál už nesmí, řekl jí Mattis. Tůňka se černala mezi tmavými smrky, bíle svítily jen pohupující se lekníny na hladině. Ronja nevěděla, že to jsou lekníny, ale dlouho se na ně dívala a smála se, prostě proto, že jsou.

Celý den zůstala u tůňky a dělala všelicos, co předtím nikdy nezkusila. Házela do vody smrkové šišky a smála se, když poznala, že odplouvají, cáká-li nohama. Takovou legraci ještě nikdy nezažila. V nohou cítila radost a volnost, když mohla cákat, a ještě větší, když mohla šplhat. Kolem tůňky byly velké, mechem porostlé kameny, po kterých se dalo lézt, a plno smrků a borovic, po kterých se dalo šplhat. Ronja lezla a šplhala, až slunce začalo klesat za hřeben lesa. Snědla chléb a vypila mléko, které měla s sebou v malém koženém vaku. Pak si lehla do mechu, aby si chvilku odpočinula. Vysoko nad ní šuměly stromy. Ležela a dívala se na ně a tiše se smála jen proto, že jsou. Potom usnula.

Když se probudila, byl už večer a vysoko nad vršky stromů svítily hvězdy. Ronja je viděla a pochopila, že svět je ještě větší, než si myslela. A bylo jí smutno, že na ně nedosáhne, ať se natahuje sebevíc.

Byla už v lese déle, než směla. Věděla, že teď už musí domů, aby se Mattis strachy nezbláznil.

Hvězdy se zrcadlily v tůňce, ale jinak byla kolem nejčernější tma. Na tmou však byla zvyklá. Té se nelekla. Když někdy za zimní noci vyhasl oheň v Mattisově hradě, byla tam tma černější než ve všech lesích dohromady. Kdepak, tmy se nebála. Právě když se už chtěla vrátit, vzpomněla si na kožený vak. Ležel na kameni, kde předtím seděla a jedla, a tak pro něj v té tmě lezla nahoru. Myslela si, že na tom vysokém kameni bude blíž ke hvězdám, natahovala proto ruce a zkoušela si jich několik utrhnout, aby si je ve vaku mohla vzít domů. Ale nešlo to, vzala tedy svůj malý vak a chtěla slézt dolů.

A tu uviděla něco, co ji vylekalo. Všude mezi stromy blýskaly oči, ano, kolem kamene se utvořil kruh očí, které ji sledovaly, a ona si toho nevšimla. Nikdy předtím neviděla oči, které by mohly takhle ve tmě svítit, a vůbec se jí to nelíbilo.

„Co chcete?“ vykřikla. Ale nikdo neodpověděl. Místo toho se oči blížily. Pomalu, krok za krokem se blížily víc a víc, a bylo slyšet mumlání hlasů. Byly to zvláštní, staré šedivé hlasy, které mumlaly a žvatlaly všechny najednou:

„Šedivíci, šedivíci, je tu člověk, je tu člověk v našem lese, kousejte a bijte, šedivíci, kousejte a bijte, šedivíci!“

A najednou byly všechny ty podivné šedivé bytosti, které jí chtěly ublížit, přímo pod kamenem. Neviděla je, ale cítila, že tam jsou, a běhal jí z toho mráz po zádech. Teď poznala, jak jsou šedivíci nebezpeční, však jí Mattis říkal, aby si na ně dala pozor. Ale bylo pozdě.

Protože teď začali tlouct do kamene palicemi a klacky, nebo co to měli. Dunělo to, bouchalo a třaskalo v tichu tak strašně, že se Ronja dala do křiku. Bála se o život.

Jak křičela, šedivíci přestali bušit do kamene a začali lézt nahoru. Blížili se ze všech stran. Slyšela, jak škrábou nohama a mumlají:

„Šedivíci, šedivíci, kousejte a bijte!“

Ronja začala ze zoufalství křičet ještě silněji a divoce mávala kolem sebe koženým vakem. Věděla, že za chvíli budou u ní a ukoušou ji. Její první den v lese bude také jejím dnem posledním.

Ale právě v té chvíli uslyšela řev. Tak strašlivě uměl řvát jen Mattis. Bodejť, tamhle přichází její Mattis a všichni loupežníci s ním. Jejich pochodně svítily mezi stromy a Mattisův křik buřácel lesem:

„Táhněte, šedivíci! Už ať jste pryč, u všech čertů, jinak s vámi zatočím!“

A Ronja slyšela, jak malá tělíčka žuchají dolů z kamene, a ve svitu pochodní také zahlédla malé šedivé trpaslíky, jak prchají do tmy a ztrácejí se.

Sedla si na kožený vak a sjela po příkrém kameni, a už tu byl Mattis, zdvihl ji do náruče a nesl ji domů do hradu, zatímco mu Ronja plakala do vousů.

„Teď víš, co jsou šedivíci zač,“ řekl Mattis, když seděli u ohně a Ronja si ohřívala studené nohy.

„Jo, teď vím, co jsou šedivíci zač,“ ozvala se Ronja.

„Ale jak na ně, to nevíš,“ řekl Mattis. „Když se bojíš, vycítí to na dálku a pak ti můžou pořádně zatopit.“

„To se ví,“ řekla Lovisa. „To platí o všem. Proto je nejlepší se v Mattisově lese nebát vůbec.“

„To si budu pamatovat,“ poznamenala Ronja. Mattis si vzdychl a pořádně ji k sobě přitiskl.

„Ale pamatuješ si dobře, jak jsem ti říkal, na co si máš dát pozor, víd?“

Aby si to nepamatovala! A tak si v příštích dnech dávala pozor na to, co bylo nebezpečné, a cvičila se v nebojácnosti. Měla si dávat pozor, aby nespadla do řeky, řekl Mattis. A tak skákala s rozkoší a ze všech sil po kluzkých kamenech na břehu řeky, kde voda nejvíc bouřila. Nemohla si přece dávat pozor někde

daleko v lese, aby nespadla do řeky. Aby to mělo nějaký smysl, muselo to být u peřejí a nikde jinde. Aby se dostala k peřejím, musela slézat z Mattisovy hory, která se tu prudce svažovala k řece. A tak se zároveň mohla cvičit v nebojácnosti. Napoprvé to bylo těžké, to se bála tak, že musela zavřít oči. Ale pomalu jí přibývalo odvahy a záhy poznala, kde jsou trhliny, kam si může stoupnout a kde se pevně zachytit prsty, aby pozpátku nespadla do proudu.

To mám štěstí, pomyslela si, že jsem našla místo, kde si můžu dávat pozor, abych nespadla do peřejí, a přitom se cvičit, abych neměla strach. Tak ubíhaly dny. Ronja si dávala pozor a cvičila se víc, než Mattis a Lovisa tušili, a brzy byla jako zdravé zvířátko, ohebná, silná a ničeho se nebála. Ani šedivíků, ani divých větrnic, ani toho, že zabloudí v lese nebo spadne do řeky. Ještě si nezačala dávat pozor, aby nespadla do Pekelné tlamy, ale už se na to chystala.

Mattisův hrad jinak prozkoumala až k cimbuří. Nezabloudila ani v prázdných komnatách, kam nikdo jiný nohou nevložil, ani v podzemních chodbách a tmavých kobkách klenu-tého sklepení. Zнала teď všechny tajné hradní chodby a lesní stezky a všude už trefila. Ale nejraději byla v lese, kde běhala celé dlouhé dny.

Když však přišel večer, padla tma a v kamenné síni hořel oheň v krbu, vracela se domů utahaná, jak si celý den dávala pozor a cvičila se nemít strach. V tom čase se také Mattis a jeho loupežníci navraceli ze svých výprav a Ronja s nimi sedávala u ohně a zpívala loupežnické písničky. Ale o jejich loupežnic-

kém životě nevěděla nic. Večer je vídala přijíždět domů na koních s různým zbožím v pytlích, kožených vacích, truhlách a skříňkách. Nikdo jí ovšem neřekl, kde to všechno vzali, a ona se o to nestarala. Ne víc než o to, odkud přichází déšť. Všimla si už, že některé věci prostě na světě jsou. Občas slyšela vyprávět o Borkových loupežnících a vzpomněla si, že před nimi se také má mít na pozoru. Ale žádného zatím nezahlédla.

„Kdyby Borka nebyl takový padouch, skoro by mi ho bylo líto,“ řekl jednou večer Mattis. „Vojáci ho teď honí po lese a on nemá chvíli klidu. Co nevidět ho vykouří z toho jeho loupežnického pelechu. Je to sice padouch, dobře mu tak, ale přece jen!“

„Je to sebranka padouchů, tihle Borkovi loupežníci,“ řekl Plešek a všichni s ním souhlasili.

To je ale klika, pomyslela si Ronja, že Mattisovi loupežníci jsou mnohem lepší. Pokukovala po nich, jak tam tak seděli u dlouhého stolu a ládovali se polévkou. Byli zarostlí, špinaví, divocí a nadělali spoustu rámusu. Ale někdo si mohl zkusit před ní říct, že jsou padouchové. Plešek a Vousáč, Mírka a Pírka, Janek a Jošek, Vostík a Kostík, Divous a Morous, Lamželezo a Skalník, všichni byli její kamarádi a skočili by pro ni do ohně, tím si byla jistá.

„Ještěže jsme tady na hradě,“ řekl Mattis. „Člověk je tu v bezpečí jako liška v noře a orel na skále. Jen ať sem přijde pár pitomců převlečených za vojáky, co se chtějí prát. Pěkně bych s nimi zatočil, na to můžou vzít jed!“

„Že by nevěděli, čím jsou,“ dodal Plešek spokojeně. Všichni loupežníci s tím souhlasili a smáli se už při pomýšlení,

co by to muselo být za hlupáka, aby se pokoušel vtrhnout do Mattisova hradu. Stál nedosažitelný na samém vrcholu skály. Pouze na jižní straně se klikatila úzká jezdecká stezka a mizela hluboko dole v lese. Ale ze tří stran byla hora tak strmá, že jen pořádný trouba by se pokoušel na ni vylézt, kvokali loupežníci. Nevěděli totiž, kde se Ronja cvičila v nebojácnosti.

„A kdyby se vydrápali po jezdecké stezce, zatrhne jim to u Vlčí soutěsky,“ pokračoval Mattis. „Tam je můžeme zastavit velkými kameny. A nejenom kameny, když už je o tom řeč!“

„A nejenom kameny,“ chichotal se Plešek, když si pomyslel, jak by zatočili s vojáky u Vlčí soutěsky. „Hodně vlků jsem tam kdysi pochytil,“ dodal. „Ale teď už jsem moc starý a chytám leda vlastní blechy, ach jo, jo.“

Ronje bylo Pleška líto, ale nešlo jí na rozum, proč by vojáci a hlupáci lezli k Vlčí soutěsce a prali se tam. Kromě toho byla ospalá, a tak ji to přestalo zajímat. Vlezla si do postele a čekala, až jí Lovisa zazpívá Vlčí ukolébavku, jak to dělávala každý večer, když byl čas jít na kutě. V kamenné síni spala jen Ronja, Mattis a Lovisa. Skulinou mezi závěsy u postele Ronja ráda pozorovala, jak oheň slabě plápolá a dohořívá, zatímco Lovisa zpívá. Co se Ronja pamatovala, matka jí pokaždé na noc zpívala Vlčí ukolébavku. Věděla, že je čas spát, ale než zavřela oči, pomyslela si s radostí: A zítra zase hupky z postele!

Jen začalo svítat, vyskočila z postele. Musela do lesa, kdyby trakaře padaly. Lovisa jí dala s sebou do malého koženého vaku mléko a chléb.

„Jsi dítě bouřlivé noci,“ říkala Lovisa, „a taky noci větrnic. To dá rozum, že takové děti bývají jako z divokých vajec. Ale dej si pozor, aby tě větrnice nesebraly!“

Ronja mnohokrát viděla divé větrnice kroužit nad lesem a vždycky rychle zalezla do nějaké skrýše. V Mattisově lese patřily větrnice k největšímu nebezpečí. Před nimi se musí mít člověk jaksepatří na pozoru, říkával Mattis. A vlastně kvůli nim držel

Ronju tak dlouho na hradě. Krásné, šílené a kruté byly větrnice. Ostřížím zrakem pátraly nad lesem, do koho by zařaly své ostré drápy.

Ale žádné divé větrnice nemohly Ronju vystrašit tak, aby se vzdala cest a míst, kde prožívala samotářský lesní život. Ano, byla sama, ale nikdo jí nechyběl. Kdo by jí měl chybět? Její dny byly plné života, radosti a utíkaly jako voda. Léto se přehouplo a už tu byl podzim.

Větrnice byly vždycky k podzimu divočejší a jednou honily Ronju po lese tak, že měla skoro na káňku. Uměla sice utíkat jako liška a také znala všechny lesní skrýše, ale větrnice ji tvrději pronásledovaly a pronikavě vrískaly:

„Haha, človíčku, krev teď poteče proudem, haha!“

Ale Ronja skočila do tůňky a plavala pod vodou na druhý břeh. Tam opatrně vylezla a schovala se pod hustým smrkem. Slyšela, jak ji větrnice hledají a zlostně ječí:

„Kde je ten človíček, kde je, kde je? Jen pojď, ať tě rozsápe-me a rozdrápeme, až ti krev poteče proudem, haha!“

Ronja seděla ve své skrýši, dokud neviděla, jak mizejí nad vršky stromů. Ale stejně už nechtěla zůstat déle v lese. Do večera a Vlčí ukolébavky měla však ještě spoustu času, a tak si usmyslela, že udělá, k čemu se tak dlouho chystala. Vyleze na cimbuří a bude dávat pozor, aby nespádla do Pekelné tlamy.

Mnohokrát už slyšela, jak se Mattisův hrad roztrhl vejplů tu noc, co se narodila. Mattis o tom neúnavně vyprávěl znovu a znovu.

„Prachsakra, to byla rána! Tos měla slyšet, ale tys to vlastně slyšela, zrovna ses narodila. Prásk, v tu ránu tu byly dva hrady místo jednoho a mezi nimi diera jako hrom. A nezapomeň, co jsem ti říkal, dej si pozor, ať do té Pekelné tlamy nespadneš!“

A tak si teď dávala pozor. Bylo to to nejlepší, co mohla dělat, když v lese řádily větrnice.

Byla nahoře už mnohokrát, ale nikdy se neodvážila až k té

nebezpečné průrvě, která tu přímo civěla bez ochranné zdi. Plížila se teď po břiše až k samému okraji a odtud se podívala dolů. Brr, bylo to strašnější, než si dovedla představit!

Vzala jeden lehký kamínek, který ležel na kraji, a shodila ho dolů. Až jí naskočila husí kůže, jak dlouho trvalo, než kamínek dopadl. Zaznělo to hluše a jako z velké dálky. Tohle byla opravdu hloubka, před jakou se člověk musí mít na pozoru. Ale průrva mezi oběma půlkami hradu nebyla zase tak strašně široká. S pořádným rozběhem by se dala docela dobře přeskočit! Ale kdo by byl takový blázen? Nebyl by to snad dobrý způsob, jak se naučit dávat si dobrý pozor? Pak se znovu podívala dolů, brr, to je hloubka! Ale už se rozhlížela kolem, odkud by se dalo nejlíp skočit. A tu uviděla něco, že z toho údivem div nespadla do Pekelné tlamy.

Kousek dál, na druhé straně průrvy, kdosi seděl. Byl zhruba stejně velký jako ona a kinklal nohama nad Pekelnou tlamou.

Ronja věděla, že není jediné dítě na světě. Jediná byla jen na Mattisově hradě a v Mattisově lese. Lovisa jí říkala, že všude na světě je plno dětí, a to dvojího druhu. Až vyrostou, budou z jedněch Mattisové a z druhých Lovisy. I Ronja bude jednou také jako Lovisa. A Ronja poznala, že to, co teď kinklá nohama nad Pekelnou tlamou, bude jednou jako Mattis.

Ještě si jí nevšiml. Ronja se dívala, jak tam sedí. A potichoučku se zasmála, jenom proto, že tu je on.

Vtom ji uviděl, a také se zasmál.

„Já vím, kdo jsi,“ řekl. „Ty jsi ta loupežnická holka, co běhá po lese. Jednou jsem tě tam viděl.“

„A kdo jsi tedy ty?“ zeptala se Ronja.

„A jak ses sem, proboha, dostal?“

„Jsem Birk, Borkův syn, a bydlím tady.

Dnes v noci jsme se sem přistěhovali.“

Ronja na něho zůstala koukat.

„Kdo my?“

„Borka a Undisa a já a našich dvanáct loupežníků.“

Chvilí jí trvalo, než pochopila něco tak neslýchaného, ale nakonec řekla:

„Chceš snad říct, že celý severní hrad je plný padouchů?“

Chlapec se rozesmál.

„Kdepak, tady jsou jen poctiví Borkovi loupežníci. Ale všude se proslýchá, že naproti, kde bydlíš ty, je padouchů jako máku.“

Aha, tak ono se všude proslýchá! Taková neuvěřitelná nestydatost! V Ronje to začalo vřít. A to bylo ještě horší.

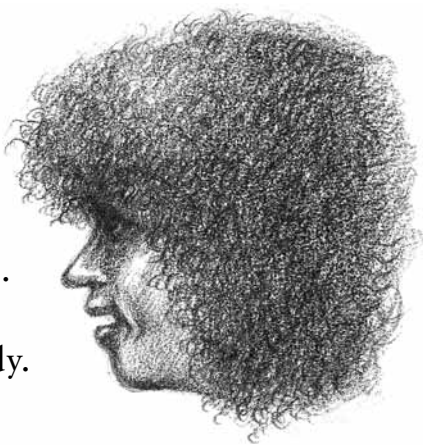
„Kromě toho si pamatuj,“ pokračoval Birk, „že tohle už není žádný severní hrad. Odedneška je to Borkova pevnost, zapiš si to za uši!“

Ronja jen zasupěla, jak z toho byla celá pryč. Borkova pevnost! Jestli je to pravda, musela by se zalknout! To jsou ale ničmové, ti Borkovi loupežníci! A ten klacek, co sedí naproti a šklebí se, je jeden z nich!

„Prachsakra!“ řekla. „Jen co se to doví Mattis, poletíte ke všem čertům!“

„Jo, to si myslíš ty,“ odsekl Birk.

Ale Ronja si vzpomněla na Mattise a otrásla se hrůzou. Viděla ho už vzteky bez sebe a věděla, co bude následovat. Mattisův hrad pukne ještě jednou, určitě, a při tom pomyšlení se zachvěla.

„Co je s tebou?“ zeptal se Birk. „Není ti dobře?“

Ronja neodpověděla. Těch nehorázností a drzostí slyšela už dost. Teď se musí něco stát. Mattisovi loupežníci budou doma co nevidět, a prachsakra, všichni tihle padouši, Borkovi loupežníci, poletí z Mattisova hradu jako namydlený blesk!

Vstala a chtěla odejít. Ale vtom si všimla, k čemu se Birk chystá. Opravdu, ten mizera si usmyslel, že přeskočí Pekelnou tlamu! Stál na druhé straně přesně proti ní a už se rozbíhal. Vtom Ronja vykřikla:

„Jestli sem skočíš, tak ti vrazím takovou, že ti nos uletí!“

„Chacha,“ zasmál se Birk a jedním skokem přeletěl průrvu. „Jen do toho, jestli si troufneš,“ řekl jí s úšklebkem.

A to neměl říkat, to bylo na Ronju moc. Stačilo, že se ti padouši zařídili v Mattisově hradě jako doma. Ale žádný Borkův loupežník tady nebude skákat, aby to Mattisovec nedokázal taky!

A tak skočila. Najednou přelétla Pekelnou tlamu a dopadla na druhé straně, ani sama nevěděla jak.

„No, není to nejhorší,“ uznal Birk a hned skočil za ní. Ale Ronja na něho nečekala. Skákala znovu a znovu a byla rozhodnutá skákat až do posledního dechu, jen aby mu unikla.

Pak už nemluvili. Jenom skákali. Zuřivě a zběsile skákali přes Pekelnou tlamu sem a tam. Bylo jen slyšet, jak popadají dech. A na cimbuří občas zakrákaly vrány. Jinak bylo kolem dokola strašné ticho. Jako by celý Mattisův hrad ani nedýchal, pouze čekal, že se co nejdřív stane něco hrozného.

Brzy skončíme v Pekelné tlamě asi oba, pomyslela si Ronja. Aspoň skončí tohle věčné skákání!

Přímo proti ní letěl teď Birk přes průrvu a ona se také připravovala ke skoku. Nevěděla už, kdo je právě na řadě a pokolikáté skáčou. Měla pocit, že nikdy nedělala nic jiného, než skákala přes skalní rozsedliny, aby unikla Borkovým padouchům. Ale najednou viděla, jak Birk uklouzl při doskoku po uvolněném kameni na samém okraji propasti. Vykřikl a zmizel v hlubině.

Potom slyšela už jen vrány. Zavřela oči a přála si, aby tenhle den nikdy nebyl. Aby Birk nebyl. A aby nikdy neskákali.

Nakonec se po bříše doplazila ke kraji a podívala se dolů. A uviděla Birka. Stál rovnou pod ní. Na nějakém kameni, trámu nebo výstupku v prasklé zdi. Na výstupku právě tak velkém, že se mu tam stěží vešly nohy. Stál tam a pod ním se rozvírala Pekelná tlama. Rukama divoce hledal, čeho by se chytil, jak by se přidržel stěny a nespádl do propasti. Přitom ale věděl, stejně jako Ronja, že bez pomoci se odtamtud nemůže dostat. Oba věděli, že tam bude stát, dokud bude mít sílu a udrží se. Pak už bude s Borkovým synem Birkem ámen.

„Drž se,“ zavolala na něho Ronja.

A on odpověděl s úšklebkem:

„No, celkem nic jiného se tu ani dělat nedá!“

Ale strach měl, to bylo vidět.

Ronja odepjala kožený splétaný řemen, který pořád nosila smotaný u pasu. Kolikrát už jí pomohl při lezení a šplhání na výletech po lese. Na jednom konci řemene udělala velkou kličku a druhý si uvázala kolem pasu. Pak řemen spustila k Birkovi a viděla, jak mu zazářily oči, když se mu zakomíhal nad hlavou. Byl zrovna tak dlouhý, že dosáhl k Birkovi. Že má ale ten Borkův mizera z pekla štěstí, pomyslela si Ronja.

„Strč si ruku do smyčky, jestli můžeš,“ zavolala. „Až křiknu, můžeš začít šplhat. Dřív ne!“

Tu noc, co se Ronja narodila, vylomila bouře z cimbuří velký kámen. Naštěstí ležel jen kousek od kraje průrvy. Ronja si za ten kámen lehla a zakřičela:

„Teď!“

Ucítila, jak se jí řemen zařezává do břicha. Bolelo to. Při každém trhnutí, jak Birk šplhal, zasténala. Za chvíli budu vejpůl, zrovna jako Mattisův hrad, pomyslela si a stiskla zuby, aby nekřičela.

Najednou tlak povolil, Birk stál nahoře a díval se na ni. Zůstala ležet a zkoušela, jestli může ještě dýchat. A Birk řekl:

„Heleme se, ty si tu ležíš!“

„Jo, já si tu ležím,“ řekla Ronja. „Už jsi doskákala?“

„Ne, musím skočit ještě jednou. Abych se dostal na správnou stranu. Domů, do Borkovy pevnosti!“

„Ale předtím rozvaž ten řemen,“ řekla Ronja a vstala. „Nechci být k tobě připoutaná ani o chvilku dýl, než je nezbytně nutné.“

Birk si stáhl řemen.

„No jasně,“ řekl. „Ale po tom všem jsem s tebou stejně svázaný. Bez řemenu.“

„Povídali, že mu hráli,“ odpověděla Ronja. „Táhni ke všem čertům! Ty i ta tvoje Borkova pevnost!“ A vrazila mu jednu pěstí rovnou do nosu.

Birk se usmál.

„A tohle už nedělej, to ti radím! Ale jsi hodná, žes mi zachránila život, za to ti děkuju!“

„Řekla jsem ti – táhni ke všem čertům,“ opakovala Ronja a utíkala, ani se neohlédla.

Ale zrovna když doběhla ke kamennému schodišti, které vedlo z cimbuří dolů do hradu, uslyšela, jak za ní Birk volá:

„Třeba se ještě uvidíme, ty holko loupežnická!“

Otočila se a viděla, jak se právě odráží k poslednímu skoku. Křikla na něj:

„Jen tam spadni, mizero jeden!“

Bylo to horší, než čekala. Mattis se tak rozzuřil, že i jeho loupežníci dostali strach.

Nejdřív jí nikdo nechtěl věřit a Mattis se na ni poprvé v životě rozzlobil.

„Trošku si vymýšlet a lhát může být někdy i zábava. Ale když přijdeš s takovou zatracenou pitomostí, přestává všechna legrace. Borkovi loupežníci

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Ronja, dcera loupežníka.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.